

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/239/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712210187
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712210187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci navrhovateľa - CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Bratislava I, Panenská 7, IČO: 35787783, v zastúpení - JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti odporkyni - U. F., nar. X.X.XXXX, bytom P., S. XXXX/X, o zaplatenie 525,60 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 8C/156/2012-53 zo dňa 2.10.2012, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporkyne zaplatenia sumy 525,60 eur s úrokom z istiny vo výške 21,24% ročne zo sumy 647,05 eur od 17.12.2010 do 28.3.2011, zo sumy 525,60 eur od 29.3.2011 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 758,13 eur od 1.2.2011 do 15.3.2011, zo sumy 657,60 eur od 16.3.2011 do 28.3.2011, zo sumy 525,60 eur od 29.3.2011 do zaplatenia.

Vykonaným dokazovaním mal nepochybne preukázané, že účastníci dňa 23.12.2008 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom (revolvingovom) úvere, na základe ktorej navrhovateľ sa domáha zaplatenia sumy od odporkyne 525,60 eur. Účastníci konania 23.12.2008 (vychádzajúc i z obsahu predloženej žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru) uzavreli individuálne špecifikovanú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver v sume 262,20 eur na nákup tovaru v predajni Okay Slovakia. Označenou zmluvou však v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - odporkyni aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu (získanie úveru na nákup tovaru v predajni Okay Slovakia). Ako vyplýva z danej predtlač zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru, sa konajúca osoba - odporkyňa súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine sa podpísala aj pod tú časť predtlač listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho úkonu a ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Ak odporkyňa chcela získať úver na zakúpenie tovaru v predajni Okay Slovakia (čo bolo jej primárnou pohnútkou vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom) nemala na výber a musela podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V danom prípade súd konštatoval nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bolo primárne vo sfére jej záujmu. Spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon - na nákup tovaru v predajni Okay Slovakia, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlač predloženej listiny koná neuvážene a nevedome s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje. Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný článkom IV všeobecných

podmienok navrhovateľa týkajúcim sa poskytnutia revolvingového úveru a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru klient - odporkyňa v časti B prehlásila, že sa oboznámila so všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrad. Keďže časť B zmluvy/žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca) spotrebiteľ nemal vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou článkom IV všeobecných podmienok zmluvy týkajúcou sa práve úverového rámca revolvingového úveru a úverovej karty a tiež súčasne pochopiť ich právny význam vzhľadom na rozsiahlosť a množstvo odbornej právnej terminológie. S poukazom na uvedené dôvody sa súdu javí takýto právny úkon spotrebiteľa - odporkyne (časť C) zmluvy/žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru ako neplatný s poukazom na stanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporkyňa uhradila poskytnutý spotrebiteľský úver v zmysle časti B žiadosti/zmluvy o poskytnutie spotrebiteľského úveru a v ďalšom už k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo.

Okresný súd dodal, že uvedený postup navrhovateľa sa dá kvalifikovať ako nekalá praktika, ktorá v zmysle Smernice rady EÚ č. 93/13 EHS z 5.4.1993, ako aj v zmysle aplikovaných hmotnoprávných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 52 i nasl.) nemôže požívať právnu ochranu. V konečnom dôsledku z obsahu žiadosti/zmluvy o poskytnutie spotrebiteľského úveru z 23.12.2008 nevyplýva nič iné než to, že klient - odporkyňa požiadala o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca vo výške 20.000 Sk a o vydanie úverovej karty, a to za podmienok vopred stanovených navrhovateľom v časti C a C1 listiny. Ide „iba“ o možnosť zmluvných strán v budúcnosti sa dohodnúť o prípadnom takomto úvere, čomu zodpovedá aj možnosť navrhovateľa žiadosti nevyhovieť, resp. vyhovieť v menšom rozsahu. Rozhodnutie navrhovateľa/dodávateľa o poskytnutí úverového rámca a vydaní úverovej karty závisí od posúdenia údajov uvedených žiadateľom a od posúdenia priebehu splácania klasického úveru (na ktoré kladné rozhodnutie nemá dovtedy klient - spotrebiteľ žiaden právny nárok) a až následne poskytne klientovi peňažné prostriedky, bez dodržania predpísanej písomnej formy vyžadovanej v § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z., preto zmluva o revolvingovom úvere, na ktorú navrhovateľ poukazuje a z ktorej si nárok uplatňuje je podľa názoru okresného súdu neplatná.

O trovách konania okresný súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporkyni - úspešnej účastníčke ich náhradu nepriznal, pretože táto účastníčka si trovy konania neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Vytýkal súdu nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Zvýraznil, že sa uplatneného nároku domáhal titulom neuhradených záväzkov odporkyne z uzavretej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 23.12.2008. Na základe časti C tejto zmluvy vydal odporkyni úverovú kartu a poskytol jej úverový rámec vo výške 22.000 Sk/663,88 eur. Odporkyňa z úverového rámca v období od 29.6.2009 do 17.9.2009 vyčerpala sumu 748,34 eur tak, že sumu 710 eur čerpala bezhotovostným prevodom na účet alebo výbermi v hotovosti z bankomatov podľa predloženého potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov a sumu 38,34 eur predstavujú poplatky za výbery hotovosti z bankomatov, ktoré navrhovateľ účtoval odporkyni v súlade s bodom V.6. VÚP ako súčasť úverovej istiny. Odporkyňa poskytnutý úver riadne a včas nesplácala, na splátkach úveru zaplatila iba časť dlžnej sumy 279,72 eur do odstúpenia od úverovej zmluvy a 264 eur po odstúpení od úverovej zmluvy podľa predloženého potvrdenia o prijatých splátkach, ktorú navrhovateľ použil v súlade s bodom IV.3.1. Ku dňu podania žalobného návrhu dlh odporkyne zodpovedá sume 525,60 eur, táto pozostávala zo zvyšku dlžnej úverovej istiny. Nesúhlasil s tvrdením súdu, že nedošlo k platnému uzatvoreniu revolvingovej úverovej zmluvy. Poukázal na to, že v časti C zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 23.12.2008 sa síce nachádza žiadosť o vydanie úverovej karty a poskytnutie úverového rámca, avšak podpisom oboch zmluvných strán sa zmluva stáva perfektnou. V zmysle bodu IV.1.1. VÚP odporkyni zaslal i potvrdenie o prijatí návrhu s oznámením výšky schváleného úverového rámca spolu s úverovou kartou. Odporkyňa uskutočňovala úhrady revolvingového úveru v súlade s úverovou zmluvou a všeobecnými úverovými podmienkami, čo podporuje jeho záver, že jej bola riadne doručená úverová karta, že jej bolo riadne oznámené prijatie návrhu, výška schváleného úverového rámca, ako aj variabilný symbol a číslo účtu na ktorý je potrebné uskutočňovať úhrady, inak by tieto odporkyňa uhradzať nemohla. Odvolateľ nesúhlasil s tvrdením súdu, že vopred vnútil odporkyni aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol vo sfére jeho záujmu. Podpísaním žiadosti o poskytnutie úverového rámca a obdržaním úverovej karty nevznikajú klientovi automaticky žiadne peňažné záväzky z revolvingového úveru a povinnosť splácať úver vzniká v súlade s bodom IV.1.2 VÚP až okamihom aspoň čiastočného čerpania peňažných prostriedkov z poskytnutého úverového rámca, pričom čerpanie je závislé výlučne od vôle klienta a navrhovateľ ho

klientovi nijako nevnučuje. Odporkyňa v úverovej zmluve prehlásila, že sa oboznámila so všeobecnými úverovými podmienkami pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, súhlasila s nimi bezvýhradne, pričom potvrdila túto skutočnosť i svojim podpisom. Úverová zmluva ako aj všeobecné úverové podmienky sú dostatočne jasné a zrozumiteľné, veľkosť písma je dostatočne čitateľná a rozsah úverovej zmluvy ako aj všeobecných úverových podmienok je primeraná zložitosti uzatváraného právneho vzťahu. Súdom vytykané nedostatky sú len subjektívnym hodnotením a nie sú takej intenzity ani rozsahu, aby odôvodňovali posúdenie neplatnosti VÚP podľa § 39 O.z. I v prípade posúdenia neplatnosti úverovej zmluvy (s čím odvolateľ nesúhlasí), mal súd navrhovateľovi správne priznať plnenie z bezdôvodného obohatenia. Uvedenou otázkou sa okresný súd nezaoberal, pričom z predložených dôkazov jasne vyplynulo, že pri vyčerpaných peňažných prostriedkoch v sume 710 eur a uhradených splátkach vo výške 543,72 eur získala odporkyňa na jeho úkor majetkový prospech v sume 166,28 eur. V konaní pred súdom prvého stupňa dostatočne preukázal oprávnenosť žalovaného nároku, v priebehu konania riadne označil a založil do súdneho spisu všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím splnil nielen svoju dôkaznú povinnosť, ale aj povinnosť tvrdenia.

Z týchto dôvodov sa domáhal zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa a vrátenia mu vecí na ďalšie konanie.

Odporkyňa písomné vyjadrenie k odvolaniu nepredložila.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. pre vecnú správnosť.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že okresný súd v prejednávanej veci riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 a nasl. O.s.p. a z vykonaného dokazovania vyvodil aj správny právny záver.

Bolo nesporné v konaní, že účastníci písomnou zmluvou uzatvorenou 23.12.2008 založili spotrebiteľský právny vzťah a následná aplikácia právnych noriem súdom prvého stupňa upravujúci oblasť spotrebiteľského práva a spotrebiteľského záväzku na daný prípad má svoj zákonný rámec.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, zhodne prejavenu vôľou obidvoch zmluvných strán bolo uzavretie primárneho záväzku, ktorým bolo poskytnutie tzv. „klasického úveru“. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na bod B zmluvy, v ktorej časti písomná zmluva bola uzavretá platne, obsahovala zákonné náležitosti vyžadované v ustanovení § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, odporkyni - spotrebiteľ, navrhovateľ - dodávateľ poskytol tzv. klasický úver v sume 7.899 Sk (262,20 eur) na nákup tovaru.

Navrhovateľ podľa skutkového vymedzenia návrhu na začatie konania svoj nárok vyvodzuje z obsahového znenia bodu „C“ a „C1“ žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzavretej 23.12.2008, podľa ktorej odporkyni bola vydaná úverová karta na čerpanie finančných prostriedkov vo výške úveru 20.000 Sk. Bol správny postup súdu prvého stupňa, keď v rámci ex offo prieskumu podrobil aj túto časť zmluvy v súlade s normami spotrebiteľského práva a následne vyhodnotil túto časť zmluvy za neplatnú. Tento záver má oporu tak v skutkovej ako aj v právnej argumentácii súdu prvého stupňa.

Z vykonaného dokazovania je jednoznačné, že primárnym záujmom spotrebiteľa bolo uzavrieť zmluvu o klasickom úvere. Úver slúžil na nákup a zaplatenie spotrebného tovaru. Sekundárny záväzok bol „účelovo zakomponovaný“ v zmluve v časti C, C1 vo vopred pripravenom predtlačí, teda odporkyňa ak chcela získať klasický úver, nemala inú možnosť len formulárovú zmluvu ako celok podpísať, hoc už samotné obsahové znenie textu v časti C, C1, svedčí iba o „možnom“ a „budúcom“ uzavretí záväzkového vzťahu. Ak by aj túto časť zmluvy bolo možné považovať za návrh na uzavretie záväzku, okamih vzniku

zmluvy o úvere v článku IV.1.1. vyžadoval aj zaslanie oznámenia navrhovateľom o prijatí žiadosti o poskytnutí úverového rámca adresovaného odporkyni. Uvedená okolnosť je zakomponovaná v článku IV.1.1. všeobecných podmienok Cetelem Slovensko a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru. Ďalej v označenom článku sa uvádza i to, že súčasne navrhovateľ oznámi klientovi výšku maximálneho úverového rámca, ktorý je pripravený mu poskytnúť. Vydanie karty na meno klienta, VS a číslo účtu revolvingového úveru oznámi Cetelem klientovi písomne. Navrhovateľ nepreukázal, žeby odporkyni takéto oznámenie zaslal, navyiac ani samotné doručenie takéhoto oznámenia odporkyni by nemohlo založiť platnú zmluvu o revolvingovom úvere a o vydaní úverovej karty, pretože aby zmluva vznikla, musela by byť i v prípade vzniku záväzkového vzťahu vymedzenom v časti C, C1 uzatvorená v písomnej podobe a so všetkými náležitosťami ako to vyžaduje ustanovenie § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Individuálna písomná zmluva o vydaní úverovej karty o stanovení úverového rámca medzi účastníkmi konania platne nevznikla a znenie v časti „C, C1“ zmluvy svojim obsahom nemohla založiť platný právny vzťah 1. pre nedostatok slobodnej vážnej vôle konajúceho subjektu - spotrebiteľa uzavrieť takýto záväzok, 2. a aj v prípade, žeby bola preukázaná slobodná vôľa odporkyne uzavrieť tzv. sekundárny záväzok uvedený v bode C, C1, musela by táto časť zmluvy obsahovať náležitosti vyžadované v § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. ku dňu uzatvorenia zmluvy, čo taktiež nebolo naplnené v prejednávanej veci.

Navrhovateľ svoj uplatnený nárok jednoznačne vyvodil zo zmluvného plnenia, teda na základe ním tvrdenej a platnej zmluvy o vydaní úverovej karty (zmluvy o revolvingovom úvere, dojednanej v časti C, C1 formulárovej zmluvy), takže i skutkové vymedzenie jeho žaloby sa viaže k uplatnenému nároku vychádzajúceho z tejto skutkovej okolnosti. V priebehu konania na tomto skutkovom vymedzení žaloby navrhovateľ totžoval. Vzhľadom na sporový charakter konania ovládaný dispozičnou zásadou nemohol okresný súd nárok navrhovateľa podľa iných navrhovateľom neuvádzaných skutkových okolností posudzovať. Právne posúdenie je vecou súdu, pretože právo pozná súd, avšak aj aplikácia hmotného práva na daný posudzovaný prípad sa viaže ku konkrétnemu vymedzeniu skutkových okolností navrhovateľom v návrhu na začatie konania. V predmetnej veci okresný súd bol nútený vychádzať z tých skutkových okolností, ktoré k uplatnenému nároku navrhovateľ v návrhu uvádzal (nároky zo zmluvného plnenia). V priebehu konania navrhovateľ skutkovú zmenu návrhu neuskutočnil a z tohto dôvodu nebolo možné ani zo strany súdu prvého stupňa skutkové okolnosti k uplatnenému nároku posudzovať z iných dôvodov, resp. nad rámec návrhu. Z týchto dôvodov ani krajský súd odvolaniu navrhovateľa vyhovieť nemohol.

V súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania konštatoval obdobne vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval krajský súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. po tom, keď konštatoval neúspech odvolateľa v odvolacom konaní a úspech odporkyne. Odporkyňa - úspešná procesná strana v odvolacom konaní si trovy neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplynulo, žeby jej boli vznikli v súvislosti s podaným odvolaním navrhovateľa nejaké trovy.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e .**